Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

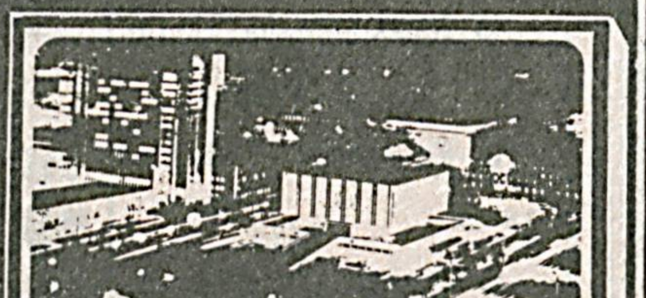

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 199 (8. 141) ◆ 1992 йил 9 октябрь, жума ◆ Нархи 2 сўм.

ҚАМРОВЛИ КУЗАТИШЛАР

ЎЗБЕКИСТОНДА янги ташкил топган Сув муаммолари институти олимлари шу соҳанинг йирик муаммолари устида жиддий изланишлар олиб бормоқдалар. Орол денгизи масаласи билан боғлиқ тадқиқотлар кенг қамровли кузатишларни ўз ичига олади.

Суғориш бўйича ишлаб чиқилаётган янги усуллар технологик хусусиятлари билан ажралиб туради. Энг муҳими суғориш жараёнларида насос қурилмаларига эҳтиёж сезилмайди. Бу янгилик ташқи кўринишидан томчилатиб суғориш усулига ўхшаб кетса ҳам, бунда на насос ва на фильтр қўлланилади.

Ерда яхши нам тўплаш билан боғлиқ технологик усул устида ҳам тадқиқотлар бошлаб юборилди. Чунончи, бу муаммони ижобий маънода ҳал этиш учун электро магнитли дала усули тажрибада синаб кўрилиб, уни кенг жорий этиш ҳам кўзда тутилди. Бу изланиш ерда намнинг яхши сақланиши учун қулай шароит яратиш билан бирга ер шўрини камайтириш учун ҳам кенг йўл очиб беради.

Анвар АЛИБОЕВ.

ИСЛОМ КАРИМОВ БИШКЕККА ЖЎНАБ КЕТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов МДҲ давлатлари раҳбарларининг Бишкекда бўладиган учрашувида иштирок этиш учун 8 октябрь куни Тошкентдан Қирғизистон Республикаси пойтахтига жўнаб кетди.

Тайёрагоҳда журналистларнинг саволларига жавоб берар экан, Президент И. Каримов Бишкекда бўладиган учрашувда иқтисодий, молиявий, коллектив хавфсизлик каби бир қатор муҳим масалаларга ойдинлик киритилади, деб умид билдирди.

Ўзбекистон Президентини республика Олий Кенгаши Раиси Ш. Йўлдошев, республика Бош вазири А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов шу куни Бишкекка келди.

Тайёрагоҳда И. А. Каримовни Қирғизистон Республикасининг Президенти А. Акаев ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

(ЎзА).

ФЕСТИВАЛЬ БАЙРОҒИ КЎТАРИЛДИ

СУРАТДА: Фестивалнинг очилиш маросими. Р. Шарипов олган сурат.

Орзиқиб кутилган дамлар келди.

Уч қитъа — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг XI Тошкент халқаро кинофестивали қатнашчилари тантанали маросим бошланишидан анча илгари муҳташам Халқлар дўстлиги саройи олдидаги майдонга кела бошладилар.

Улар орасида бизга таниш чеҳралар — Ҳиндистондан Раж Капур асос солган киночилар сулоласининг давомчилари — машҳур санъаткорнинг фарзандларини, туркиялик кино юлдузларни, Ҳамдўстлик мамлакатларидан келган севимли артистларни, мустақил диёримиз экран санъати намоёндаларини кўрамиз.

Бир томонда карнай-сурнай навоси, бир томонда раққосалар ҳироми...

Саройга кираверишда ҳур ватанимизнинг Давлат байроғи, фестивалда қатнашаётган мамлакатларнинг байроқлари ҳилпираб турибди.

Соат 18. Саройнинг муҳташам зали томошабинлар билан лиқ тўла. Саҳнага фестивалда қатнашиш учун Тошкентга ташриф буюрган қирқдан ортиқ мамлакат, шунингдек Ўзбекистон кино санъатининг атоқли арбоблари чиқиб келадилар.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари XI Тошкент халқаро кинофестивалини ўтказиш ташкилий комитетининг раиси Э. Самандаров фестивални очиқ деб эълон қилади.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари XI Тошкент халқаро кинофестивали қатнашчиларига табрикномасини ўқиб эшиттиради.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мадҳиясининг тантанали садолари остида фестиваль байроғи кўтарилади.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари XI Тошкент халқаро кинофестивалининг очилишига бағишланган йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Ш. Йўлдошев, Тошкент шаҳри ҳокими А. Фозилбеков, шунингдек Ҳиндистон ташқи ишлар давлат вазири Р. Л. Бхатиа, Осиё ва Африка халқлари ҳамкорлиги ташкилотининг президенти доктор Мирза Ғолиб қатнашдилар.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

1992 ЙИЛ 1 ОКТЯБРДАН НАФАҚАЛАР, СТИПЕНДИЯЛАР ҲАМДА БЮДЖЕТ ҲИСОБИДАГИ ТАШКИЛОТЛАР ХОДИМЛАРИНИНГ ИШ ҲАҚИ МИҚДОРЛАРИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистонга ташқаридан олиб келинадиган ёқилғи-энергетика ресурслари қимматлашганлиги муносабати билан ҳамда республика аҳолисини ижтимоий муҳофаза қилиш борасида олдини олиш чораларини таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикасининг ҳудудида иш ҳақи ва меҳнат нафақасининг энг оз миқдори ойига 2000 сўм қилиб белгилансин.

2. Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари ва ногиронларига энг оз миқдори 2500 сўм бўлишидан келиб чиқиб, нафақалар миқдори белгилансин, Улуғ Ватан уруши III гуруҳ ногиронлари нафақаларининг миқдори энг оз иш ҳақи даражасига етказилсин.

3. Ўзбекистон Республикасининг Ижтимоий таъминот вазирлиги белгиланган энг оз миқдорга асосланиб, фуқаролар иш стажининг оз-кўплигига ва хизматларига қараб меҳнат нафақаларини табақалаштирилган миқдорларда қайтадан ҳисоблаб чиқсин.

4. Бюджет ҳисобидаги муассасалар ва ташкилотлар ходимларининг иш ҳақи 1,6 баравар оширилсин.

5. Болали оилаларга мадад бериш мақсадида болалар учун ҳозирги вақтда амалда бўлган ижтимоий нафақалар ўрта ҳисобда 1,5 баравар оширилсин. Белгилаб қўйилсинки, жами даромади оиланинг ҳар бир аъзосига ҳисоблаганда энг оз ойлик иш ҳақидан ошмайдиган болали оилаларга нафақалар тўланади.

6. Фуқароларнинг солиқ олинмайдиган даромадларининг энг паст даражаси ойига 2000 сўм миқдорида белгилансин.

Ойига 8 минг сўмгача бўлган иш ҳақидан олинадиган даромад солиғининг энг кам миқдори (12 фоиз) белгилансин. Вазирлар маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида белгиланган тартибда ойига 8 минг сўмдан ошадиган иш ҳақидан табақалаштирилган тарзда солиқ олиш тўғрисидаги таклифларни киритсин.

7. Олий ўқув юртлари талабаларининг стипендиялари, техникумлар ҳамда кийимбош ва овқат билан таъминланмайдиган ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг стипендиялари 1,6 баравар кўпайтирилсин. Талабаларнинг ошхоналари ва буфетларида тушлик овқатларнинг қийматидан 50 фоизи чегирмалар сақлаб қолинсин.

8. Биринчи марта никоҳдан ўтаётган келин-куёвларга гилам буюмлар ва мебель сотишда имтиёзли тартиб сақлаб қолиниб, оилага бериладиган товон миқдори 5000 сўмгача кўпайтирилсин.

9. Республика маҳалла комитетлари раислари ва котибларининг мансаб маошлари 2 баравар оширилсин.

10. Бюджетдан пул билан таъминланадиган вазирликлар, идоралар, Қорақалпоғистон Республикасининг Вазирлар кенгаши, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлари, ташкилотлар ва муассасалар иш ҳақи, пенсиялар ва стипендиялар ушбу фармонда белгиланган миқдорларда ўз вақтида тўланишини таъминласинлар.

11. Республика вазирликлари, идоралари, уюшмалари, концернлари, корхоналари ва хўжаликлари белгиланган энг оз миқдорга асосланиб, ишловчиларнинг маошини янада оширсинлар.

12. Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки корхоналарга, ташкилотлар, муассасаларга иш ҳақи ўз вақтида тўланишини таъминловчи чоралар кўрсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 8 октябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКА «МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИГА МАБЛАҒ АЖРАТИШ ТЎҒРИСИДА

Бозор иқтисодиётига ўтиш ҳамда истеъмол молларининг нархлари ва хизматлар ҳақи тўхтовсиз ўсиб бориши шароитида республиканинг «Маҳалла» хайрия жамғармаси аҳолининг камбағал табақаларини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларни ижтимоий муҳофаза қилиш борасида ўз устави вазифаларини амалга оширишга ёрдам бериш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг заҳира жамғармасидан «Маҳалла» жамғармасининг Ўзбекистон Республикаси Марказий банкидаги 700-сон ҳисоб рақамига йигирма беш миллион сўм пул ўтказилсин.

Белгилаб қўйилсинки, «Маҳалла» жамғармасига ўтказиладиган пуллар ҳамда бошқа моддий маблағлар асосан камбағал оилаларга, ногиронларга, етим-есирларга, ёлғиз кексаларга моддий ёрдам бериш ҳамда аҳолининг ижтимоий зарур талаб ва эҳтиёжларини қондириш учун мўлжаллангандир.

2. Вазирлар ва идораларнинг, ассоциациялар, концернлар, корхоналар, хўжаликлар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарларига инсонпарварлик ва меҳр-шафқат ғояларини тарғиб этишга доир тадбирларни амалда рўёбга чиқариш, республика аҳолисининг энг муҳтож табақаларини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида «Маҳалла» хайрия жамғармасига аниқ мақсадни кўзлаб ёрдам бериш тавсия этилсин.

3. Газеталар, журналлар, телерадио эшиттириш муҳарририятлари «Маҳалла» жамғармаси фаолиятини, шунингдек вазирликлар, корхоналар, хўжаликлар ва ташкилотларнинг республика аҳолисига ижтимоий ёрдам бериш борасидаги ишини кенг тарғиб қилишга оид махсус рукнларни очсинлар.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 8 октябрь.

* *Қишлоқ—шаҳарга*

ҲАШАРЧИЛАР ҒАЙРАТИ

ШАҲАРЛИКЛАР дастурхонига мўл-кўл меваларни тортиқ этишда Бўстонлиқ районидаги «Қизил—ту» жамоа хўжалиги соҳибкорларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Хўжалик боғбонлари йил бўйи астойдил меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Олма ва олхўри шохлари ҳосили кўплигидан ерга эгилди.

— Ҳақиқатан ҳам мустақиллик йилида мўл ҳосил етиштирдик, — дейди хўжаликнинг илғор бригадаси бошлиғи тадбиркор боғбон Атембой ака Тўлаганов биз билан суҳбатда — 37 гектар олмазордан 600 тоннадан ошириб ҳосил олдик. Ҳар гектардан 9 тонна ўрнига 14 тоннадан олма терилди. Ҳали боғларимизда ҳосил кўп. Йил бўйи самарали меҳнат туфайли етиштирилган меваларни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишда А. Абдураҳмонов номидаги Тошкент енгил саноат политехникумининг ҳашарчи талаба-ёшлари яқиндан ёрдам кўрсатишмоқда. М. Мирфайзиев, Н. Ҳусниддинов, А. Холиқов, С. Нурматов, А. Халилов, Р. Ишимбетов сингари тажрибали ўқитувчилар раҳбарлик қилаётган гуруҳларнинг З. Сулаймонова, Н. Нурбоева, М. Алламова, Б. Комекова, Г. Маликбоева, Е. Петрова, Б. Усмонова каби илғор талабалари кунига 180—300 килограммдан олма териб, бошқаларга шахсий намуна бўлмоқдалар.

А. Холиқов ва М. Мирфайзиевлар меҳнатдан кейин дам олиш пайтларида хўжалик аъзолари ва талабалар орасида турли мавзуларда маъруза, суҳбат ва савол-жавоб кечалари ўтказмоқдалар.

Ҳашарчи ёшларнинг кўрсатаётган беғараз ёрдамларидан хўжалик маъмурияти ғоят хурсанд.

Рашид БОЙТУЛЛАЕВ.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Эркин Самандаров кеча XI Тошкент халқаро кинофестивалига ташриф буюрган Осиё ва Африка халқлари ҳамкорлиги ташкилотининг президенти доктор Мирза Ғолибни қабул қилди.

⊙ Ҳиндистон ташқи ишлар давлат вазири жаноб Р. Л. Бхатиа Ўзбекистон Республикасига ташриф буюрди.

⊙ Жиззахда Американинг «Феникс Интернэшнл Рэдиоджи ИНК» фирмаси билан ҳамкорликда қўшма корхона ташкил этилмоқда. У ишга тушгач, бу ерда йилига 20 миллион дона шиша идиш, 500 минг квадрат метр ҳажмда ойна тайёрланадиган бўлади.

⊙ Фарғона шаҳрида 100 болани ўқитишга мўлжалланган хусусий турк лицейи очилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Бугун Бишкекда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлат ва ҳукумат раҳбарларининг учрашуви очилди. Кеча Қирғизистон пойтахтига келган Россия Президенти Борис Ельцин кун тартиби ғоят тиғиз бўлишини айтди. Унинг фикрича, тайёрланган ҳужжатларни ҳамма давлатлар ҳам имзоламасликлари мумкин.

⊙ Кеча Москвадаги Ленинград шоҳ кўчасида «Горбачев жамғармаси» эгаллаб турган бинодаги 3 минг 500 квадрат метр майдоннинг 1 минг квадрат метри Россия Президентининг Фармони билан ушбу давлат ҳукумати ҳузуридаги молиявий академия ихтиёрига берилди.

⊙ Тожикистон Республикаси Олий Кенгашининг матбуот хизмати бу мамлакатда қуролли тўқнашувлар давом этаётган жойларга Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги тинчликни сақлаш кучларини киритиш масаласи дастлабки тарзда ҳал этилганлиги ҳақида баёнот берди. Аммо бу масала узил-кесил Бишкекдаги Ҳамдўстлик давлатлари раҳбарларининг учрашувида ҳал қилинади.

⊙ Россия ҳукумати Ҳамдўстлик мамлакатлари, Грузия, шунингдек Болтиқбўйи республикаларини ушбу мамлакатлар 12 октябргача ўзларига етказиб берилаётган нефть маҳсулотларига ҳақ тўлаш масаласини ҳал этмасалар, ёнилғи жўнатиш чекланишини маълум қилди. «Интерфакс»нинг Россия ҳукумати раҳбарининг ўринбосари Виктор Черномирдиндан олган интервьюсида ҳақ тўлаш масаласи ҳал этилмаса гап амалда ёнилғи етказиб беришни батамом тўхтатиш тўғрисида бораётганлигига шама қилинди.

⊙ Россия Федерацияси халқ депутатларининг еттинчи съезди шу йилнинг 1 декабрида чақирилади. Унинг кун тартибига иқтисодийислоҳотнинг бориши, янги Конституция лойиҳаси устида олиб борилаётган иш, амалдаги Конституцияга ўзгартишлар киритиш, Олий Кенгаш бир қисмини янгилаш, Конституциявий суд судларини сайлаш масалалари киритилган.

ХОРИЖДА

⊙ «Лос-Анжелес таймс» газетаси ўтказган сўров маълумотларига кўра ҳозирги пайтда АҚШ Президентлигига ўз номзодларини қўйган Билл Клинтонни сайловчиларнинг 48 фоизи, Жорж Бушни — 34 фоизи ва Росс Перрони 9 фоизи қўллаб-қувватлаяпти.

⊙ 11 октябрда Грузияда парламент сайлови ўтказилиши керак. Парламент раислигига ягона — ҳозирги Давлат кенгашининг раиси Эдуард Шеварднадзе номзоди қўйилган. Грузия марказий сайлов комиссиясининг раиси Мераб Александзенинг фикрича сайловлар 7-8 та сайлов округида бўлмаслиги мумкин. Бу ҳудудларда Грузиядаги 3,5 миллион сайловчидан 200 минг нафарга яқини истиқомат қилади.

⊙ Финляндия ички ишлар вазирлиги шарқий яъни Россия билан чегараларини қўриқлашни кучайтириш мақсадида махсус бўлинмалар ташкил этди. Бу Россиядан Финляндияга пул топиш ёки чайқовчилик қилиш учун одамларнинг оммавий равишда ўтиши мумкинлигининг олдини олиш мақсадида қилинган.

⊙ Польша Бош вазири Ханна Сухоцка унинг мамлакати НАТО ҳарбий иттифоқига кириш ниятида эканлиги тўғрисида баёнот берди.

⊙ «Бильд» газетасининг ёзишига кўра, Россиянинг камида 25 та мафия гуруҳи ҳар йили Германияга қиймати 250 миллион марка турадиган санъат асарлари, зеб-зийнатларни хуфиёна олиб келар экан.

⊙ Ҳозирги пайтда Европа ҳамжамиятида меҳнатга яроқли аҳолининг ўртача 9,5 фоизи ишсиздир. Бу 13 миллион кишини ташкил этади.

⊙ Белградда Роберт Фишер билан Борис Спасский ўртасида давом этаётган учрашувнинг кеча ўтказилиши керак бўлган 17-ўйинни Борис Спасский бетоблиги сабабли 10 октябрга кўчирилди. Ҳисоб — 6:3. Олдинда Фишер.

«БИЛЛУРДАГИ ДОҒ»

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрида яна бир янги асар томошабинлар ҳукмига ҳавола этилди. Ушбу томоша драматург Муҳаммад Хайруллаев қаламига мансуб бўлиб, унинг номи «Биллурдаги доғ» деб номланган.

Мазкур асарда давримиз иллати бўлган порахўрлик ва мансабпарастлик ҳақида ҳикоя қилинади. Асарни саҳнага олиб чиқишда режиссёр Сергей Каприеловнинг хизмати катта бўлди. Бош ролларни эса Ўзбекистон халқ артисти Пўлат Саидқосимов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Тўти Юсупова, Саидкомил Умаров, Малика Иброҳимова, артистлар Қаҳрамон Абдураҳимов ва Фатхулла Маъсудовлар ижро этишган.

Нодира САФАРОВА.

Обуна—93 * *Обуна—93*

ПАРТИЯ МАБЛАҒИ ҲИСОБИДАН

ЎЗБЕКИСТОН ХДПси Чилонзор район кенгаши бозор иқтисодиёти муносабати билан бошланғич партия ташкилотлари қарори асосида кам таъминланган, нафақахўр ХДП аъзоларидан қарийб 200 нафарини аъзолик бадаллари тўлашдан озод этди.

Яқинда район кенгаши уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши аъзоларининг илтимоси билан яна бир хайрли ишга қўл урди. Ўзбекистон ХДПси район кенгаши ўз ҳисобидан кам таъминланган, ёлғиз қолган партия, уруш ва меҳнат фахрийларидан 40 нафарини 1993 йил вақтли нашрларига обуна қилди.

Худойназар ҒОЙИБОВ.

ҲИММАТЛИ МУҲАББАТХОН

ЎЗБЕКИСТОН миллий боғида ўтказилган тантанада «Тошкент оқшоми»га обуна қилинаётгани ҳақида гап очилгандан сўнг газетанинг мухлислари ўз фикр-мулоҳазаларини ўртоқлашишди. Ҳамза район фуқароси, экстрасенс Муҳаббатхон Аматоева сўз олиб шундай деди:

— Менинг юрагимда бир армон бор. Бу — эришилмаган орзуим — журналист бўлиш эди. Лекин ҳаётда ҳамма нарсага кўникиб яшар экансан. Ҳозирги кунда матбуотда ишлаётганларга нечоғлик оғир эканлигини жуда яхши биламан. Шуни ҳис этган ҳолда районимизда истиқомат қиладиган 10 нафар кам таъминланган оилани ўз ҳисобимдан «Оқшом»га обуна қиламан. Истардимки, мана шу оилаларда вояга етаётган фарзандлар оқил ва доно бўлиб ўсишсин. Газета саҳифаларида эса муштарийларни қайта-қайта ўқишга даъват этадиган мақолалар, романлардан парчалар, ҳикоялар ва шеърлар мунтазам чоп этилишига ишончим комил.

Гулзода МАМБЕТОВА.

БУГУНГИ СОНДА:

1-саҳифада
⊙ Республика фуқароларини ижтимоий муҳофаза қилиш борасидаги амалий қадамлар.

2-саҳифада
⊙ Покистонлик Ҳаким Муҳаммад Саид жанобларининг Тошкентга ташрифидан мақсади нима эди?

3-саҳифада
⊙ Сержозиба, мафтункор куй ва қўшиқларга бой бўлган ҳинд фильмларига яна бир назар.

4-саҳифада
⊙ 12 октябрдан 18 октябргача «ойнаи жаҳон» дастуридан қандай кўрсатувлар ўрин олганлиги ҳақидаги батафсил маълумотлар.

«Тошкент оқшоми»га обуна давом этмоқда

Яна бир бор эслатиб ўтамиз:

⊙ Бир йиллик обуна нархи — 510 сўм.

⊙ Олти ойга — 255 сўм.

⊙ Уч ойга — 127 сўм 50 тийин.

⊙ Бир ойга — 42 сўм 50 тийин.

«Тошкент оқшоми» Ўзбекистонда атиги уч-тўрт нашрлар каторида ҳафтасига беш мартадан чиқадиган газета эканлигини унутманг!

⊙ Ҳамкорликда ўрганилаётган дориворлар
⊙ Ун тақдир ҳақида ҳикоя
⊙ Тилдан кўчган нақллар

МЕҲРИ ДАРЁ УСТОЗЛАР

УЗИ билганини ўқувчиларига, шогирдларига ўргатиш ҳам фахрли иш. Лекин фахрий номига муяссар бўлиш ҳам осон эмас. Биз исми-шарифларини таъкидламоқчи бўлган ўқитувчилар бир-икки эмас, нақ ўн киши.

Ҳа, ўн фахрий ва ўн тақдир ҳақидаги ҳикоя роппа-роса бир соат тингланди. Яна бир соат улар ҳақида устозлар ва шогирдлар кутлови янгради. Тошкент шаҳар Акмал Икромов районидаги Аҳмад Яссавий номли 203-ўрта мактаб илмий бўлим мудири Раҳима Жалолова салкам 40 йиллик умрини мактабда ёш авлодни тарбиялаш ва ўғил-қизларга таълим беришдек муқаддас ишга бағишлади. Узбекистон Республикаси халқ таълими аълочиси.

Ўқувчиларнинг камол топишида ўқитувчининг роли беқиёс. Нурия Хайруллина мурғак қалбларда чет тилини ўрганишга иштиёқ уйғотган бўлса, методист ўқитувчи Элтибор Бозорова, ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси Азизахон Рашидова, жўғрофия муаллими Мурадхон Абдуллаев ўқувчиларнинг фикрлаш қўламини кенгайтириш, уларда кенг моддий дунёни тасаввур этиш туйғуларини тарбиялаш билан обрў-эътибор қозонишди.

Гуннора Саидовна Иорданованинг ўқувчилар алоҳида меҳр билан кутлашди. У болаларга рус тилини ўргатиб, ўзи шогирдларидан ўзбек тилини билиб олди. Шу ерда оилали бўлиб, мактабга бир умр руҳан боғланиб қолганини таъкидлади. Бошланғич таълим ўқитувчилари ... муҳим рол ўйнаши маълум. Буни ҳаммадан ҳам Машҳура Турғунова, Флора Мирзахўжаева, Сураиё Тожибоева жуда яхши англашади. Улар ўқувчилар қалбига яхшилик уруғларини сепиб, комил инсон бўлиб етишишлари учун кафолат яратганларидан мамнун бўлсалар арзийди.

Қисқаси, мактаб жойлашган Катта Қозон маҳалласи аҳолиси бирданига ўн ўқитувчини фахрийликка кузатди. Мактаб маъмурияти фахрийларнинг ҳар бирига 1500 сўмлиқдан совға буюмлари тақдим этди.

— Фахрийларимиз хотиржам дам олишлари, — деди мактаб директори Қодиржон Эгамбердиев. — Бунинг сабаби шуки, фахрий ўқитувчиларимизнинг ҳар бири ўзларига муносиб шогирдлар тайёрлашган. Улар шундан хотиржам.

Жўра ҲОЛҚОСИМОВ.

* *Шаҳримиз маҳаллаларида*

МАЪРИФИЙ МАСКАН БЎЛАДИ

Кейинги вақтларда шаҳримиздаги Акмал Икромов районида меҳр-шафқат, хайрия йўлида кўплаб ишлар амалга оширилмоқда. Шунингдек, энг асосий юмушлар ҳашар йўли билан бажарилмоқда.

Бундан уч йил аввал Юсуф Саккокий номли маҳалла бунёд бўлганди. Лекин маҳалланинг аниқ қўнимгоҳи йўқ эди, тадбирлар эса хонадонларда ўтказилиб келинаётган эди. Эндиликда бу ерда истиқомат қилаётганларнинг орзуси ушалди: куни кеча маҳалланинг ўз чойхонаси қуриб битказилди. Биз ҳам шу чойхонанинг очилиш маросимида иштирок этиб, меҳмонлар билан мулоқотда бўлдик.

⊙ **Саидраҳмон МИРЗАЕВ, район маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси:**

— Бугунги қувончимиз ҳаммага тааллуқлидир. Негаки, ўзбекларда бир гап бор: «Қўшнинг тинч — сен тинч» деган. Маҳалла, юртимиз тинч бўлса — ҳаммамиз тинчмиз. Маҳалла деб асос солингандан сўнг уч йил давомида жуда кўп ишлар қилинди. Уларнинг ҳаммаси ҳашар йўли билан амалга оширилди Маҳалла комитети раиси Жўравой Алимов ва район Кенгаши ноиби Алексай Ивашкинларнинг бу борадаги куюнчакликларига тасаннолар айтиш керак. Уларнинг фидойиликларини маҳалла аҳли қўллаб-қувватлашди. Шундай уюшқоқлик билан қилинган ишнинг самарасини мана бугун кўриб турибмиз.

⊙ **Осимхон АЛИХЎЖАЕВ, район ҳокими:**

— Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида бундай чойхона қурилганлиги айни муддаодир. Унинг ҳашар йўли билан барпо этилганлиги бизнинг ажойиб удумларимиз тикланаётганлигига ёрқин далилдир. Бу чойхона эмас, маърифий-маданий маскан бўлиб ўз бағрига отахонларни, опа-сингил ва ака-укаларни тортиб, энг намунали жой бўлиб хизмат қилади, деган умиддаман.

⊙ **Жўравой АЛИМОВ, маҳалла комитетининг раиси:**

— Бир иш қиламан десанг, уни ҳеч ким қўллаб-қувватламаса ундан ёмони йўқ. Чойхона қурилиши ҳашар йўли билан амалга оширилади, деб гап бошлаган вақтимда, бир оз чўчиган эдим. Бу ёғи қандай бўлар экан, деб. 400 хонадондан иборат бўлган маҳалламиз ўзининг нимага қодир эканлигини амалда исботлади. Фаоллардан Ҳожимурод Асомов, Абдусамад Абдумаликов, Қобил Алимхонов, Эгамберди Тўлагановлар бунёдкорлик ишларида бош-қош бўлишди. Районимиздаги Николай Морозов бошчилигидаги хўжалик ҳисобида иш юритадиган қурилиш бошқармаси қурувчилари ҳам яқиндан катта ёрдам беришди. Фурсатдан фойдаланиб ташаббусимизга бефарқ қарамаган район ҳокимига, район кенгаши ноиби А. Ивашкинга ва барча маҳалла аҳлига чуқур миннатдорчилик билдираман...

Чойхонанинг очилиш маросимида Собир Раҳимов райони ҳокими Қудратилла Рафиқов, Тошкент шаҳар Кенгаши маҳалла ва уй комитетлари билан ишлаш доимий кенгашининг раиси Шукур Темуров ва бошқа меҳмонлар иштирок этишди.

Чойхонада бундан кейин энг нуфузли тадбирлар, тўйлар, юбилейлар нишонлансин дея шаҳар ҳокимлиги томонидан 24 та чойнак, 30 дона коса, 60 та пиёла ҳадя этилди. Дошқозонда ош дамланиб, барча иштирокчилар меҳмон қилинди. Маҳалланинг ҳаваскор хонандалари ўзларининг дилрабо қўшиқлари билан маросимга ўзгача файз киритишди.

Гулзода АБДУЛЛА қизи.

СУРАТЛАРДА: чойхонанинг очилиш маросимидан лавҳалар.

Андрей Пишненко суратлари

* *Газетанинг шу сонига*

ШИФОКОРЛАР ҚУРУЛТОЙИДА— ШИКАСТЛАНИШ МУАММОЛАРИ

Кеча Тошкентдаги «Протезчи» республика саноат бирлашмасининг биносида Узбекистон Республикаси травматолог-ортопедларининг V қурултойи очилди. Мазкур анжуманда республикамиз вилоятлари, шаҳар ва районларидан 200 нафардан ортиқ вакиллар, шунингдек Урта Осиё ва Қозоғистон Республикалари, хорижий давлатлардан мутахассислар иштирок этишаяпти. Мухбиримиз қурултой ташкилий комитети раисининг ўринбосари, Узбекистон Республикаси травматология ва ортопедия илмий-тадқиқот институтининг директори, тиббиёт фанлари доктори, профессор Т. Э. УНГБОЕВга бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Тоштемир Эшонқулович, бугун ўз ишини бошлаган қурултойдан қандай мақсадлар кўзланмоқда!

— Аввало шуни айтишим зарурки, травматолог ва ортопедларнинг қурултойи Ўрта Осиё ва Қозоғистон Республикаларида тўрт марта, шулардан иккитаси пойтахтимизда ўтказилган эди Бугунги анжуман Ўзбекистон ўз Мустақиллигини қўлга киритган бир вазиятда бўлиб ўтаётгани билан алоҳида аҳамият касб этади. Қурултойдан кўзланаётган мақсадларга келсак, шикастланишлар ва ортопедик касалликларни даволаш, олдини олиш ва протезлаш бўйича ҳозирги замон талаблари бўйича амалга оширилаётган ишларга якун ясаш ҳамда келгуси режаларни белгилаб олишдан иборатдир. Тиббиётимизнинг бугунги кундаги долзарб вазифаларидан бири, минтақадаги оғир шикастларда, ихтисослашган ва юқори малакали тиббий ёрдам кўрсатиш йўли билан учрайдиган ногиронлик ва ўлим сонини икки-уч баробар камайтиришдан иборат. Шу ўринда чет эл мутахассислари билан тажриба алмашаётганимизни алоҳида таъкидлаш зарур. Шу боис ҳам қурултойга Москва, Санкт-Петербург, Рига, Харьков ва бошқа шаҳарлар, шунингдек Покистон, Ҳиндистон, Туркиядан мутахассислар таклиф этилган. Қурултой фақат назарий ўтмасдан шикастланиш, протезларда қўлланиладиган асбоб-ускуналар, жиҳозлар кўргазмаси ҳам очилди. Шу ернинг ўзида замонавий усулларда яратилаётган жиҳозларга буюртмалар қабул қилиниши кўзда тутилмоқда.

— Қурултойда кўриб чиқиладиган масалалар ҳусусида тўхталсангиз.

— Республика травматолог-ортопедларининг мазкур анжуманига киритилган 50 дан ортиқ маърузаларнинг барчаси ҳам муҳим деб ўйлайман. Шулар орасида айниқса Урта Осиё минтақасида кўп жароҳатларда қўлланиладиган махсус травматологик ёрдамни ташкил қилиш, юқори муча суяклари бўғин ичи жароҳатларида турғун-функционал остеосинтези, муча суякларининг туғма ва ҳаёт давомида орттирилган шаклий ўзгаришларини жарроҳлик йўли билан даволаш каби масалаларни таъкидлаб ўтиш мумкин. София, Анқара, Бишкек, Москва, Душанбе ва бошқа шаҳарлардан ташриф буюрган йирик мутахассислар кун тартибидан ўрин олган маърузалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини баён этишади

— Травматолог-ортопедларнинг V қурултойи дастуридан Узбекистон Республикаси травматология ва ортопедия илмий-тадқиқот институтининг 60 йиллиги ҳақидаги маъруза ҳам ўрин олганига эътибор бердик...

— Камина раҳбарлик қилаётган мазкур институт 60 йиллик тўйининг катта анжуман ўтаётган кунларга тўғри келиб қолгани унутилмас воқеадир. 1932 йилда аҳоли ўртасида шикастланишларнинг кўпайиши, ногиронликларнинг ошиши ҳамда суяк, бўғин, сил касалликларининг кенг тарқалганлиги инобатга олиниб, республикамиздаги мавжуд 50 ўринли ортопедик клиника ўрнига илмий текшириш институти ташкил этилган эди. Ҳозирги кунда бу даргоҳ Урта Осиё ва Қозоғистон Республикалари бўйича ягона илмий марказ ҳисобланади. Мазкур тиббиёт муассасасида меҳнат қилаётган ходимлар 80 дан ортиқ муаллифлик гувоҳномаси олганлар. Бундан ташқари, институт қошида ихтисослаштирилган махсус илмий кенгаш ишлаб турибди. Республикадаги кўплаб шифокорларнинг травматология ва ортопедия соҳаларида халқ саломатлигини тиклаш учун жонбозлик кўрсатишаяпти. Қурултойда чиқадиган мутахассислар кун тартибидан ўрин олган бошқа масалалар қаторида бизнинг жамоамиз амалга ошираётган ишларга ҳам ўз муносабатларини билдиришади, деб умид қиламан.

Суҳбатдош
Саъдулла ШОДИЕВ.

КЎНГЛИ ШОД ҚАРИЯЛАР

СОБИР Раҳимов район ҳокимлиги ташаббуси билан Фурқат боғи яқинига жойлашган оталар чойхонасида ажойиб кеча бўлиб ўтди. Кўкракларига уруш ва меҳнатда эришган нишонларини тақиб олган қариялар юзларида илиқ табассум билан катта залга кириб келганларида бутун олам нурга тўлиб кетгандай бўлди. Карнай-сурнайлар садоси тантанани бошлаб юборди. Тўкин-сочин дастурхон атрофига районда истиқомат қилувчи мурувватли отахон ва онахонлар, уч юзга яқин уруш ва меҳнат фахрийлари йиғилишди.

Табаррук отахон ва онахонларни Ўзбекистон халқ ҳофизи Муҳаммаджон Каримов ва Охунбобоев номли шаҳар маданият уйи ҳаваскорлари дилбар қўшиқлари ва рақслари билан хушнуд этдилар.

Мўътабар ва азиз қарияларни шаҳар фахрийлар кенгашининг раиси Толиб Содиқов, Собир Раҳимов район ҳокимининг ўринбосари Шавкат Пўлатов, шу район фахрийлар кенгаши раиси муовини, тарих фанлари номзоди Йўлдош Иброҳимовлар қизғин табрикладилар. Кўрсатилган бу ҳурмат-эътибордан қариялар кўнгиллари шод, миннатдор бўлиб қайтдилар.

Тўлқин ҒУЛОМ ўғли.

⊙ 1884 йилда Америкадан Ўрта Осиёга пахтанинг эртапишар упландлар чигити келтирилди. Туркистондаги пахта ишининг ташаббускорларидан бири Г. И. Беляков катта майдонга — 620 ботмон ерга янги пахтадан экди. Унинг мулкларидан бири Тошкент шаҳридаги Горький майдонидан метронинг Пушкин бекатигача бўлган ерларни эгаллаган эди.

⊙ Пахтачиликни яхшилаш учун дастлабки қишлоқ хўжалиги тажриба участкалари — Туркистон, Андижон ва Ашхабод, Мирзачўл тажриба далалари ташкил этилди. Шу тариқа 1908—1910 йилларда пахта бўйича режали селекция ишлари бошланди.

⊙ 1923 йилда Москвада, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги кўргазмасида бўлган кишилар катта ёғоч бочкаларда ўстирилган, гуллаб турган, қўнғир ва яшил толали ғўзаларни ҳавас билан томоша қилдилар. Рангли диаграммалар, жадваллар, расмлар ва хариталар билан безатилган пахтачилик бўлими Ўрта Осиёдаги пахтачилик ва биринчи навбатда Туркистон селекция станциясининг дастлабки ютуқларини акс эттирганди.

* *Ибратли ҳикоятлар*

ИСКАНДАР ЗУЛҚАРНАЙН РИВОЯТЛАРИ

ҚУЛИ ОЧИҚ...

ҚАДИМ-қадимлардан одамлар орасида шундай нақллар тилдан тилга ўтиб юрадики, бу нақлларни яна бир бор эслаб ўтиш ҳеч қачон зиён қилмайди. Улар доимо ибратли, ғала-ғовур шу кунларда ҳам уларни эслаш, одамлар эсига солиб қўйиш айни савоб ишдир.

..Эмишки, Искандар қариб, ўлими яқинлашиб қолганда, энг яқинларига шундай васият қилган экан:

— Биродари азизлар, вақти-соати келиб, мен вафот этсам, — дебди у, — иккала қўлимни тобутдан чиқариб, панжаларимни ёзиб қўйинглар!

— Нечун бундай қилиш керак? — ҳайратланиб сўрабди яқинлари.

— Эй, азизларим, — дея жавоб берибди Искандар, — мен деярли бутун оламни эгалладим. Қўлимни қаёққа узатсам, етди. Мен эгаллай олмаган ҳеч қандай бой мамлакатлар қолмади. Бойликларим, ҳазиналарим тўлиб-тошиб кетди. Минг-минг одамларни бу дунёда боқишга етади. Шунча кўп бойлик тўпладимки, менинг ҳукмронлигимдаги юртнинг оддий бир гадосининг остонасини олтиндан қилса ҳам, бу ҳазина камайиб қолмайди.

Аммо биродари азизлар, мен бу ёлғон дунёни тарк этар эканман, ҳақиқий дунёга икки қўлим очиқ кетаётганини бутун халқ — ҳамма-ҳамма билиб қўйсин ва ўз кўзи билан кўрсин!

Искандарнинг бу гапидан унинг яқинлари ёқа ушлаб қолдилар.

ЧУҚҚИДАГИ ҚАБР

ИСКАНДАР ўлимининг яқинлашганини сезиб, маслаҳатгўйларини тўплаб, шундай нолиб қолибди:

— Биродари азизлар! Менинг юрагимда жуда катта бир армон бор!

— Эй, улуғ шоҳ! — сўрашибди яқинлари, — ахир сиз бир мамлакатнинг эмас, бутун дунёнинг ҳукмронисиз. Қўлингизни узатсангиз, қуёшга-да етади. Сизда қандай армон бўлиши мумкин?

— Бу дунёда эришмаган ниятим қолмади. Энди, азизларим, Сизларга сўнгги бир ниятим бор.

— Буюринг, улуғ шаҳаншоҳ, — дейишибди уламолар. — На сўрасангиз, барини бажо келтиришга ҳозиру нозирмиз!

Искандар Зулқарнайн шундай васият қилибди:

— Вақти-соатим яқинлашиб қолди. Бутун вужудим билан сезиб турибман. Ўлишим аниқ. Аммо мени дафн этишга шундай бир жой изланглар ки, у ерга ҳеч ким кўмилган бўлмасин. Ана ўшанда минг йилдан сўнг қабрим устига келиб, мени чақирсанглар, мен яна қайтадан тирилиб, гўрдан чиқиб келаман. Аммо шундай жойни топиш дилимдаги катта армондир, биродари азизлар!

Искандар вафот этибди. Унинг васиятини бажо келтириш учун уламолар кўп излабдилар. Ниҳоят одам оёғи етмаган бир тоғнинг энг юксак чўққисини танлабдилар. Минг-минг одамлар қатнашиб, чексиз машаққатлар чекиб, минг азоблар билан чўққидан қабр қазиб, Искандарни дафн этибдилар

Минг йил ўтиб кетибди. Авлодлар шаҳаншоҳ айтганини бажо келтиришиб, чўққидаги у дафн этилган қабрга чиқишибди.

— Искандар! — дея бор овоз билан бақириб чақиришибди.

— Искандар! Искандар! — акс садо берибди тоғлар.

Аммо Искандардан дарак йўқ эмиш. Уч марта, ўн марта ва ниҳоят юз марта чақирибдилар. Ҳамон Искандардан дарак йўқ. Ниҳоят:

— Бу Искандар Зулқарнайн бизни алдаган экан. Юринглар, кетамиз! — деб ортларига қайтмоқчи бўлганларида, қабрдан шундай ҳукмрона садо чиқибди:

— Эй, бандаи ожизлар, номард экансизлар, менинг васиятимни бажо келтира олмабсизлар! Мени инсон оёғи етмаган жойга қўйинглар десам, нега бажармадинглар?!

Қабрни кузатиб турганлар қотиб қолишибди. Искандарнинг овози ҳамон эшитилиб турар кан:

— Сизлар мени дафн этган бу ерга инсон оёғи етибгина қолмай, балки фақат Искандар исмли кишиларнинг ўзидан мингтаси кўмилган экан. Сизлар чақирганингизда бир минг бир киши бош кўтарди. Ҳар чақирганингларда «Мени чақиряпти, мени чақиряпти!» деб жанжаллашиб ҳам қолдик. Ниҳоят Искандар Зулқарнайн деб айтганингиздан сўнггина мени чақираётганингларни сезиб қолдим. Менинг васиятимни бажо келтира олмаганларинг учун мен қабрда қоламан, ҳузурларингга чиқа олмайман! Алвидо!

Овоз тинибди. Қабрга чиқиб борганлар ҳар қадам ерда минг-минг шоҳу гадолар ётганини ҳис қилишиб, қадамларини оҳиста-оҳиста босишган ҳолда ортларига қайтишибди...

Азиз одамлар! Тупроққа тупурманг, уни тепманг. Ҳар заррасини эса кўзингизга суртинг, тўтиё бўлади, дилингиз равшан тортади.

Тўпловчи ТЎЛҚИН.

* *Ўзбекистон ва жаҳон*

«ИБН СИНОДАН ҚАРЗДОРМАН»

⊙ Юртимиз шифокор олимларининг хориждаги, жумладан Покистондаги ҳамкасблари билан олиб бораётган ўзаро илмий ҳамкорлик ишлари ижобий натижалардан умид боғлашга чорламоқда. Шу хусусда батафсил сўзлаб бериш учун мухбиримиз Тошкент Шифокорлар малакасини ошириш институтининг ўқув ишлари бўйича проректори, профессор Акром ФОЗИЛОВга мурожаат қилди.

— Бундан икки йил муқаддам Покистондаги «Ҳамдард Фаундейшн» («Ҳамдардлик жамғармаси») ташкилотининг президенти, ўзининг юксак инсонпарварлиги ва ташкилотчилиги билан оламга танилган ажойиб инсон, Ҳаким Муҳаммад Саид жаноблари Тошкентга ташриф буюрган эди. Фурсатдан фойдаланиб Абу Али ибн Сино ватани Афшонани зиёрат қилиш меҳмонимизни беҳад қувонтирди. Шундагина мен унинг юртимизга бўлган чуқур ҳурматини ҳис этдим. Муҳаммад Саид жанобларининг пойтахтимизда бўлишдан мақсади доривор ўсимликларга бой бўлган Ўзбекистонда Ибн Сино услуби бўйича дори-дармонлар тайёрлашни йўлга қўйиш борасида ҳамкорлик алоқаларини ўрнатиш экан.

«Ҳамдард Фаундейшн» ташкилоти Покистондаги энг нуфузли ташкилотлардан бири бўлиб, фаолияти етим-есирлар, ногиронлар, қариялар, шунингдек оғир дардга чалинган беморларга ғамхўрлик қилиш, улар учун касалхоналар, болалар уйлари қуриш, лозим бўлган дори-дармонлар тайёрлаш каби инсонийлик тадбирларини амалга оширишга қаратилган. Ҳозирги кунда жамғарма ташкил этган махсус мактаб 2000 етим болани тарбияламоқда. Ҳаким Муҳаммад Саид жаноблари Ибн Синодан, шундай алломани дунёга келтирган халқдан ўзини қарздор билиб, халқимиз саломатлиги учун дори-дармонлар тайёрлаш ишларини ўзининг «Ҳамдард» лабораториясида олиб бормоқчи. Шу билан у ўзининг халқимизга хизмат қилишдек ниятини амалга оширган ҳисобланишини билдирди. Ҳозиргача мазкур лабораторияда тайёрланган тўртта дори Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қошидаги табиий гиёҳларни етиштирувчи Ибн Сино уюшмаси томонидан синовга юборилмоқда. Бундан ташқари Ҳаким Муҳаммад Саид жаноблари юртимиз тиббиётини ривожлантириш учун малакали мутахассислар тайёрлашда кўмаклашиш истагини билдирган.

«Ҳамдард» лабораторияларида ишлаб чиқарилаётган ва республикамизда етиштириш имкони бўлган табиий доривор моддалар рўйхати ҳам Тошкентга етиб келди. Тошкент Шифокорлар малакасини ошириш институти Тошкент доришунослик институти билан ҳамкорликда ушбу доривор моддаларни ўрганиб чиқишмоқда.

Абдумалик
АБДУРАҲМОНОВ.

СУРАТДА: «Ҳамдард Фаундейшн» ташкилотининг президенти Ҳаким Муҳаммад Саид жаноблари (ўнгда) билан профессор Акром Фозиловнинг Карочи шаҳридаги учрашув пайти тасвирланган.

* *Билиб қўйган яхши*

ПАХТАМИЗНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ

⊙ Туркистонга биринчи марта 1912 йилда Мирзачўл станциясига тажриба ўташ учун келган Гавриил Зайцев тўққизта илмий мақола эълон қилдирди, ўнинчисини тайёрлаб, гуллаш, чаноқ пайдо бўлиши ва очилиши қонуниятларни умумлаштирди. Иккита—«182» ва «169» тез пишар навларини яратди. Бу навлар Навроцкий нави билан биргаликда биринчи нав алмашинуви асосини ташкил этди. Бир пайтнинг ўзида у кунжут, беда ва бошқа экинларни ўрганди.

⊙ 1944 йилда республикамизда ҳосилдорлиги юқори ва энг муҳими вильтга чидамли бўлган учинчи нав алмашинувини ўтказиш вазифаси олдинга қўйилди. Шу даврда энг кўп майдонни С. С. Канаш «8517» ва 86М навларини чатиштириш асосида яратган серҳосил С—460 нави эгаллади. Ундан юқори миқдорда—40 фоиз тола чиқарди. Бу кўрсаткичга ҳозирги кунда ҳам эришиш қийин. Лекин С—460 навининг жиддий камчилиги кеч пишарлиги эди, ҳосилнинг бир қисми қор остидан териб олиниши натижасида тола сифати зарар кўрарди.

⊙ 1947 йилдан бошлаб С—460 навини секин-аста ажойиб 108Ф нави билан алмаштиришга киришилди. Бу нав Америка намуналари Акала ва Кук дурагайи аждодидан олинди. Уни селекционер И. В. Румшевич Андижон тажриба станциясида яратди. 108Ф ўзининг ўтмишдошидан ўн кун аввал пишарди ва ҳосилдорлиги 15 фоиз юқори эди. Жорий этилган йилларда у қарийб вильтга чалинмади ва йигирма йилгача айнимади. Бу совет навлари орасида энг узоқ яшагани эди.

⊙ 1970 йилда ишлаб чиқаришга янги «Тошкент—1» нави жадал жорий этила бошландики, у ажойиб натижалар берди. Касалланган майдонларда барқ уриб ўса бошлаган ғўзаларни кўриб, пахтакорларнинг қувончи оламга сиғмади. «Тошкент—1» нави ҳосилини қарийб юз фоиз сақлади ва мавжуд навлардан ҳеч бири у билан рақобатлаша олмади.

⊙ Америка олими В. Гриффинг 1956 йилда комбинацион усулларни ўрганиш, яъни соз дурагайлар ҳосил қилиш усулини таклиф қилди. Пахтачиликда бу баҳо биринчи марта Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг генетика кафедрасида жорий этилди. Ўқитувчилар, аспирантлар, талабаларнинг унча катта бўлмаган жамоаси куч-ғайрати билан ўйлаб совет ва чет эл навлари синалди, ҳосилдорлиги юқори, тез пишадиган, толаси сифатли бўлган донорлар топилди. Эндиликда кўпгина селекция муассасаларида янги навлар учун ота-оналарни қатъий илмий баҳо билан танланади.

⊙ Радиацион мутагенез ёрдамида навлар ҳосил қилиш селекциянинг анъанавий усулларига нисбатан анча самарали ва тез бўлади. Буғдой ва нўхатдан кейин коинотга... пахта йўл олди. Ўзбекистонда туғилиб ўсган Владимир Жонибеков, илк бор биологик тажриба ўтказиш учун пахта беришларини илтимос қилди. Парвоз пайтида чигитлар махсус идишларда униб чиқиб, ғўзага айланди. Ҳозир бу сайёҳ ғўзалар Ўзбекистон республикаси Фанлар академияси ўсимликлар тажриба биологияси институтининг иссиқхонасида ўстирилмоқда.

Шавкат САЪДИЕВ тайёрлади.

ЁДДА ҚОЛГАН УЧРАШУВЛАР

ТОШКЕНТ кинофестивалларида ҳинд кинематографи алоҳида ўрин тутади. Негаки, сержозиба, мафтункор куй ва қўшиқларга бой ҳинд фильмларини бизнинг томошабинларимиз яхши кўришади. Бундан ташқари, Ҳиндистон ва Туркистон маданиятларида ўзаро умумяқинлик мавжуддир. Бинобарин фестиваль халқларимизнинг қадимий алоқаларини мустаҳкамлаш ва давом эттиришга ҳам катта ҳисса қўшади.

Ҳиндистонлик меҳмонлар буни ҳис этганлари ҳолда доимо Ўзбекистон пойтахтига хушнудлик билан, таклифларимизни бажонидил қабул қилишиб ташриф буюрадилар. Ўзбекистон тупроғидаги бу учрашувлар таассуротлари ниҳоятда мароқлидир. Бухоро боғида ёзилган дастурхон теварагида ўтирганимизда кўпгина фильмларда янграган ҳиндча қўшиқларни машҳур актриса Рекха ва унинг дўстлари куйлаганларида пайдо бўлган завқ-шавқ эсдан чиқармиди?! Асло!.. Риши Капурни шинавандаларидан милиция кордонининг ҳимоя қилганини эсланг-а! Ёки Толомиш Оқаевнинг «Йиртқич» фильми ҳақида Раму Кариат сўзлаганида унинг юз-кўзидан, чеҳрасидан ёғилиб турган ҳароратни эсланг-а! Фильм ҳаёт ва инсонга муносабат жиҳатидан унинг қалбига жуда яқин эди-да! У бу фильмни гўё ўзи суратга олганидай шавқ билан сўзлаган эди.

Шьяма Бенегалнинг «Тонгга яқин» номли фильми фестивалда қандай қувончли воқеа бўлган эди! Бу фильм ҳинд кинематографиясида янги бир йўналиш — кескин ижтимоий муаммоларни ўртага ташлаган ажойиб санъаткорнинг пайдо бўлганидан дарак берган эди. Бундан ташқари бу фильм 1976 йилги кинофестиваль туфайли ёрқин актёрлар гуруҳи, шулар қаторида Смита Патил, Шабана Азми билан танишишимизга имкон яратган эди.

Смита Патил ўзбек тупроғидаги қадимий ёдгорликлар билан қизиқиб танишар экан, «Никон» фотоаппаратини чирқ-чирқ ишга солганлари ҳамон кўз олдимда. Унинг учун бу ердаги ҳамма нарса янгилик, сирли эди. Ҳинд делегацияси томонидан ташкил этилган қабул маросимида Шабона Азмининг меҳмонларни очиқ чеҳра ва улуғворлик билан кутиб олганларини айтмайсизми!

Турли йилларда ўтказилган Тошкент фестивалларини эслар экансан, ҳар хил учрашувлар, баҳслар, янгиликлар, умид ва ютуқлар, афсуски, мағлубиятлардан ҳам иборат хотира лентасини бирин-кетин айлантиргандай бўласан киши.

1974 йилги фестивалда Кино институтининг директори ва «Тонгга яқин» фильмида бош ролни ижро этган камтар, камсуқум инсон Пуне Гириш Карнаднинг кейинчалик ниҳоятда зўр таъсир кучига эга «Ўрмон» фильмининг яратувчиси бўлишини, бунинг устига ўта чуқур ва нозик кинодраматург ва ажойиб киноактёр бўлиб етишишини ким билибди дейсиз?! Ўрта аср классик ҳинд драмаси асосида «Камасутри» мотивидан усталик билан ҳажвий йўналишда фойдаланиб «Сопол арава» кинофильмини яратиб фестивалга олиб келишини ким билибди дейсиз?

Илгари кўпгина тижорат мақсадида қўйилган фильмларда ошиқ қаҳрамон ролларида кўринган Шаши Капур, (Раж Капурнинг укаси) — ўзининг ҳусни-жамоли, ясантусани ва маъшуқаларига ширин муомаладан бошқа ҳеч нима талаб қилинмайдиган ролларда чиқиб юрган Шаши Капур бу фестивалда катта санъаткор, режиссёр, иқтидорли актёр сифатида томошабинга танилди. У бу сафар анча-мунча мураккаб муаммоли, мазмундор асарлар билан келди. Масалан, «Муҳаббат байрами», юқорида тилга олинган «Сопол арава», буюк сипоҳийлар қўзғолонига оид «Телбалик», «Чауринги кўчаси, 36» кинолентаси психологик қисса бўлиб, ёлғиз кекса инглиз— ҳинд ўқитувчи аёл ҳақидадир. Бу ролни фильмда Шашининг рафиқаси, гўзал Женифер Кендал зўр маҳорат билан ижро этган.

Шаши Капурнинг актёрлик ижроси нақадар кўпқиррали. «Телбалик» фильмида у муҳаббат йўлида ҳатто курашдан воз кечган инсон — бош қаҳрамон ролини ижро этган, «Муҳаббат байрами»-да эса у романтик қаҳрамонга асло ўхшамайди: комедия гротеск бўёқларидан усталик билан фойдаланиб подшонинг божаси ролини яратган. Ҳолбуки, Шаши Капур ҳаётда камгап, мухбир, фоторепортёрларни унчалик ёқтиравермайдиган, шу билан бирга дўстлар даврасида хушчақчақ, ўта ёқимтой бир инсон, ўз қадрини билган кино юлдуз.

Продюссер Шаши Капурга бир-икки чизги: «Чауринги кўчаси, 36» фильмини сотиб олиш масаласи юқори доираларида ҳал бўлганда (у ёки бу фильмни у вақтларда сотиб олиб кўрсатиш масаласи фақат Марказий Комитетда ҳал бўлар эдида) барибир фильмни кўриш биздай томошабинларга насиб этмади. Фильм негативи Лондонда қарз сифатида ётган экан. Шаши молиявий муаммоларини бир ёғлиқ қилиб фильм негативини қайтариб олди. Бу хушчақчақ инсон учун ўзининг у қадар хушчақчақ бўлмаган муаммоларини ҳал қилиш ана шундай осон кечмас эди.

Биз юқорида кўпгина учрашувлар, фильмлар ва актёр, продюссерлар ҳаётидан бир неча чизги — мисоллargина келтирдик. Ҳолбуки ҳинд кинематографиясида кўплаб усталар мавжуд: Мринал Сен, Пурненду Паттри, Ошиқ Охужа, Саи Паранжпе, Басу Бхаттачария, Басу Чаттержи, Амитабх Баччан, Дипти Навал, Биноз Панде. Бу рўйхатни яна ва яна давом эттириш мумкин.

Холида АҲМЕДОВА.

СУРАТЛАРДА: ҳинд актрисаси Рекша Ганишан (юқорида) ва Баббита Бамчмареш мухлислари даврасида.

Лев Глауберзон ва Владимир Дубровский суратлари.

* *Шингил маслаҳат*

УЙҚУНГИЗ КЕЛСА...

КИШИЛАРИМИЗНИНГ табиатлари қизиқ! Тунгача ором билмай ғимирлашгани-ғимирлашган: ким мукка тушиб китобхонлик қилади, ким ойнаи жаҳоннинг мафтуни, ким тикувчилик, тўқувчилик қилади, ким эса уй ичини супуриб-сидириб, тозалашдан эринмайди-да, яна ухлолмасликларидан нолиб юришади. Аммо уйқу масаласига жиддий эътибор бериш керак. Негаки, уйқусизлик кишининг ташқи кўринишигагина салбий таъсир қилмасдан, балки унинг меҳнат қобилиятини ҳам анча-мунча сусайтириб юборади. Шуни ҳам ёддан чиқармаслик керакки, энг яхши уйқу тун ярмигача кечадигани ҳисобланади. Шундай яхши дам олишни истовчилар «муҳим иш»ларини бир четга қўйиб, кеч соат ўн-ўн яримдан бир соат ҳам кечиктирмасдан пинакка кетишлари зарур. Акс ҳолда, уйқуга «тўймай» юраверадилар...

Рисоладагидек ором олиб ухлаш учун мутахассисларнинг қуйидаги маслаҳатларини амалга ошириб туриш фақат фойда келтиради:

Биринчидан, ётоқхонанинг деразаси очиқ ёки хона уйқу олдидан шамоллатиб олинган бўлиши керак:

Иккинчидан, ётиш, яъни тўшакка чўзилиш олдидан ёғли, ҳазми оғир таомларни тановул қилмаслик зарур;

Учинчидан, уйқу олдидан кишида чуқур таассурот қолдирадиган таъсирли китобларни ўқимаслик, телекўрсатувларни (айниқса фожиали кинофильмларни) кўрмаслик кони фойда;

Тўртинчидан, ёстиқларга эътибор бериш керак. Агар ёстиқ қаттиқ бўлса, сизни кўп безовта қилади. Шунинг учун юмшоғини топиб олиш керак бўлади;

Бешинчидан, уйқусизликка дучор бўлган киши ҳар қандай уйқу дориларига ружу қўймаслиги керак. Акс ҳолда, уларга бутунлай ўрганиб қолиши оқибатида саломатлигига путур етказиши мумкин. Бундай ҳолларда, яхшиси, бир пиёла илитилган сутга бир ошқошиқ асал ёки 40 томчи валериан эритмасидан томизиб ичиш фойдалироқдир.

Қулмоқ (ўсимлик) чой ҳам уйқу дориси ўрнини боса олади: бир ярим ошқошиқ қулмоқ талқонини бир пиёла қайноқ сувга солиб, беш минут дам бергач, сузиб оласиз-да, нимтатир-ширин қилиб ичасиз.

Ухлаш олдидан тоза ҳавода ярим соатча сайр қилиб келсангиз, бу ҳам яхши ухлаб — дам олишингизга ёрдам беради.

Яна шуни унутмангки, уйқусизлик ёки ўз вақтида ухламаслик, қониқарли дам олмаслик оқибатида соч тўкилиш ҳоллари ҳам рўй беради. Бу кўпроқ олимларимиз тажрибаларида синалгани ҳаммага маълум бўлса керак.

Зикир ТУРОПОВ тайёрлади.

⊙ Халқаро анжуман файзи

⊙ Илмга бағишланган умр

⊙ Дўстлик ришталари

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, кимё фанлари доктори, профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, физикавий кимё ва табиий бирикмалар технологияси соҳасида етакчи мутахассис, пахта целлюлозаси кимёси ва технологияси илмий-текшириш институтининг (НИИХТЦ) раҳбари Юнус Тошпўлатович Тошпўлатовнинг таваллуд топган кунига 60 йил ва илмий-педагогик фаолиятига 35 йил тўлди.

У 1953 йили Ўрта Осиё давлат университети кимё факультетини муваффақиятли тугатиб, Л. Я. Карпов номли Москва физика-кимё илмий-текшириш институтининг аспирантурасига ўқишга йича директор муовини бўлиб ишлади.

Целлюлозанинг тузилиши, пахта толасининг ривожланиш давридаги ўзгаришлари соҳасидаги илмий изланишларнинг натижалари олим томонидан 1968 йилда ҳимоя қилинган докторлик диссертациясининг мавзуини ифодалайди.

1974 йилда Юнус Тошпўлатов педагогика соҳасида фаолият кўрсатиб, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг умумий ва ноорганик кимё кафедрасида мудир лавозимида меҳнат қилди. 1983 йилда эса НИИХТЦ-га раҳбар этиб тайинланди, ҳамда Ўзбекистон Фанлар академиясига мухбир аъзо қилиб сайланди.

Олим 30 йилдан ортиқ илмий ишлар-

* *Табрик*

КИМЁ ФАНИ БИЛИМДОНИ

киради ва 1957 йилда номзодлик диссертациясини муваффақиятли ҳимоя қилади. Ёш олимнинг илмий изланишлари орасида унинг турли хилдаги целлюлоза структурасининг ўзгаришлари, уларнинг бошланғич ва такомиллаштирилган ҳолда ўрганилиши полимерлар соҳасида фан тараққиётига катта ҳисса бўлиб кирди. Заррачалараро ўзаро таъсирнинг асосий қоидалари (принциплари) ва целлюлоза структурасининг кристалл-аморф ҳолатининг ўзига мос хусусиятлари, уларнинг асосий принципларини мужассамлаштириш борасида қилинган ишлар, пахта целлюлозасининг физикаси ва кимёси учун асос бўлиб қолди. Пахта толасининг ривожланиш жараёнида структуравий ўзгаришлари аниқланди ва пахта целлюлозасининг биосинтези бўйича янгиликлар олинди.

1957 йилдан Юнус Тошпўлатов Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясига қарашли ўсимликлар моддаси кимёси институтида кичик илмий ходим, лаборатория мудири бўлиб хизмат қилди. 1959 йилда НИИХТЦга ишга ўтди. Бу ерда унинг бевосита раҳбарлиги остида аналитик-оптика лабораторияси ташкил этилди ва полимерлар структураси соҳасида илмий изланишлар олиб борилди. 1965 йилдан 1974 йилгача мазкур институтнинг илмий ишлар бўнинг, 20 та муаллифлик гувоҳномасининг, 3 та монография ва 2 та ўқув қўлланмасининг муаллифидир. Унинг раҳбарлигида 3 та докторлик, 30 та фан номзодлик диссертациялари ҳимоя қилинган. У илмий-тадқиқот ишларини ишлаб чиқаришга тадбиқ этишга ҳам катта аҳамият беради. Кейинги йиллар ичида 10 дан ортиқ илмий тадқиқотлар ишлаб чиқаришга тадбиқ қилиниб, бундан бир неча миллион сўм фойда олинди.

У «Ўзбекистон кимё журнали»нинг бош муҳаррири ўринбосари, докторлик ва фан номзодлари бериш бўйича бир қанча илмий кенгашларнинг аъзосидир. Олим илмий-педагогик ва жамоатчилик ишларидаги муваффақиятли фаолияти ҳукумат томонидан қатор мукофотлар билан тақдирланган.

Юнус Тошпўлатовичнинг таваллуд топган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан унинг шогирдлари, ҳамкасблари чин қалбдан табриклайдилар. Унга сиҳат-саломатлик, келгусида мустақил Ўзбекистонимиз илм-фани равнақи йўлидаги кўп қиррали илмий изланишларида янгидан-янги ижодий муваффақиятлар тилайдилар.

Маҳмуд ПИРИМҚУЛОВ, техника фанлари доктори.
Тўлқин УСМОНОВ, кимё фанлари доктори.

* *Ҳар тўғрида*

ҚОҒОЗ АТРОФИДАГИ ГАПЛАР

САКСОНИЯЛИК Фридрих Келлер деган камбағал тўқувчи 1845 йили ёғочни туйиб, кукун ҳолига келтирадиган машина яратганидан кейин ёғочдан қоғоз тайёрланадиган бўлди

* * *

Қоғоз тайёрлаш учун энг арзон хом ашё похолдир. 2 ярим тонна похолдан 1 тонна целлюлоза олинади.

* * *

Испанияда қоғоздан стол, стул, диван каби ҳар хил уй жиҳозлари, Австралияда эса скрипка тайёрланади.

* * *

Россияда XVI асрдан эътиборан қоғоз ишлаб чиқарила бошланган.

Қоғоз тайёрлайдиган машинани 1798 йили франциялик Луи Робер деган киши ихтиро қилган.

Акбар АЛИЕВ.

* *Юрган дарё*

ТУРКИСТОНГА САЁҲАТ

ТОШКЕНТ вилояти йўловчилар ташиш транспорти концерни томонидан «Тошкент—Туркистон» янги йўналиши очилди.

Ҳа, халқимиз юрган дарё деб бежиз айтмаган. Бинобарин эндиликда ана шу йўналиш очилиши шарофати билан Ўзбекистон Республикаси аҳолиси ва унинг меҳмонлари қулай ўриндиқларга эга бўлган «Икарус» автобусларида бор-йўғи олти соат ичида Қозоғистоннинг Туркистон шаҳрига етиб боришлари мумкин.

Мўъжазгина бўлган бу шаҳар минглаб ўзбеклар ва бошқа миллат вакиллари учун ҳам қадрли гўшадир. Туркистон нафақат меҳмоннавозлиги билан, балки саховати ва яшил либосга бурканганлиги билан ҳам кишиларни ўзига мафтун этиб келмоқда. У ҳар куни Ўрта Осиё, Қозоғистоннинг барча бурчакларидан, хорижий эллардан ташриф буюрадиган меҳмонларни кутиб олмоқда.

Маълумки, Туркистон шаҳрида улуғ бобокалонимиз Аҳмад Яссавийнинг мўътабар мақбараси бунёд этилган. Юз йиллардан бери унинг фалсафий қарашлари ва шеърлари ер юзида истиқомат қилувчи кишиларни ўзига мафтун этиб келмоқда. Дарвоқе, унинг ажойиб ҳикматларга бой бўлган девонини нафақат ватандошларимиз, балки французлар, эронликлар ва бошқалар ўқиб-ўрганмоқдалар.

Аҳмад Яссавий 1103 йилда Қозоғистоннинг Чимкент вилоятидаги Сайрам қишлоғида таваллуд топди, 1166 йилда Ясса шаҳрида дафн этилди. У ўз асарларининг ҳаммасини турк тилида ижод қилди. Аҳмад Яссавий мақбараси эса бир неча юз йиллардан бери мусулмон аҳлининг энг табаррук зиёратгоҳига айланган. Бугунги кунда эса ҳамма-ҳамма ёқлардан кишилар Аҳмад Яссавий хотирасини ёдлаш, унинг мақбарасини эҳтиром ила зиёрат қилиш мақсадида, дилига энг яхши орзу ва ниятларни жо қилган ҳолда бу ерга қадам ранжида қилмоқдалар.

Ҳа, «Тошкент—Туркистон» йўналишида автобуслар қатновининг очилиши айни муддао бўлди. У икки қардош халқ — ўзбек ва қозоқ халқлари ўртасидаги азалий дўстлик алоқаларининг янада мустаҳкамланишида муҳим аҳамият касб этади.

Гапимизни мухтасар қилиб ана шу йўналишнинг очилиши буюк Аҳмад Яссавийни зиёрат қилишдек ажойиб имконият яратилганлигини яна бир бор таъкидлаб ўтиш билан бир қаторда саёҳатга отланганлар эътиборини Туркистонга автобус ҳар куни соат 10-00 да йўл олишига қаратмоқчимиз. Йўл ҳақи бор-йўғи 171 сўм туради. Ҳозирча Туркистонга ҳар куни битта рейс уюштирилмоқда. Маълумотларни эса 76-82-52, 76-49-79 рақамли телефонлардан олишингиз мумкин.

Собир ЙЎЛЧИЕВ.

* *Ҳамюртларимиз— халқаро майдонда*

«ТАЭКВАНДО— БУ САНЪАТДИР»

Насриддин Толипов — 1969 йил 19 мартда туғилган
Отаси — Садриддин ака Толипов.
Онаси — Қумри опа Толипова.
Мураббийси — Фурқат Халилов.
Икки синглиси ва бир укаси бор.
Камтар, камсуқум одамларни ёқтиради.

У СПОРТГА кеч, жуда кеч кириб келди. 20 ёшида профессионал спорт остонасига қадам қўйган йигиту қиздан одатда йирик натижалар кутмайдилар. Албатта бу фақат назарий жиҳатдан қараганда. Насриддин ҳам ана шу назариянинг асоссиз эканини, меҳнатсеварлик, мақсад сари оғишмай интилишнинг нималарга қодир эканини исботлай олган спортчилардан бири. У уч йил давомида таэквандо бўйича республика чемпионатларининг бир неча бор ғолиби, Москвада ўтказилган «Юлдузлар турнири»нинг бронза медали соҳиби ва ниҳоят, шу йилнинг сентябрида Кореяда бўлиб ўтган VIII жаҳон чемпионатининг кумуш медали совриндори бўлишга муваффақ бўлди. Айтишга осон. Ким билади, дейсиз, балки қисқа муддат ичида маҳорат пиллапояларидан бунчалар тез кўтарилишига илгари унинг сузиш, самбо билан шуғуллангани, ҳарбий хизматни чегара қўшинлари сафида ўтагани ёрдам бергандир? Лекин нима бўлганда ҳам ўзбек спортчилари сафининг яна бир умидли спортчи билан бойигани рост.

— Насриддин, аввало, сафар таассуротлари билан ўртоқлашсангиз.

— Ўзбекистон таэквандо тараққиёти маркази ва Гонконгнинг «Свем» фирмаси ҳомийлигида 15 кишидан иборат терма жамоамиз 2 сентябрь куни Пхеньянга етиб келди. Мезбонлар чемпионатни ўтказишга аъло даражада тайёргарлик кўрибдилар. Кун тартиби шунчалар аниқ тузилганки, Корея тупроғига оёқ қўйганимиздан тортиб бирор дақиқа бўш вақтимиз бўлганини эслолмайман. Лекин мамлакат иқлимига мослашишга ҳам, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилишга ҳам, машғулотлар ўтказишга ҳам улгурдик.

— Чемпионат давомида неча маротаба жанг ўтказдингиз!

— Олти маротаба. Рақибларим орасида Малайзия, Норвегия, Пуэрто-Рико, Япония спортчилари бор эди. Ярим финал ва финалда эса кореялик таэквандо усталари билан учрашишга тўғри келди.

— Финал жанги хусусида нима дея оласиз! Кумуш эмас, олтин медаль олишингиз ҳам мумкинмиди!

— Ҳал қилувчи олишувда кореялик Ким Чон Ир билан учрашдим. Жанг албатта менинг ғалабам билан тугаши ҳам мумкин эди. Лекин мутахассисларнинг айтишича, гарчи техника томондан кучларимиз баробар бўлсада, тезкорликда рақибим устунлик қилибди.

— Ким Чон Ир билан авваллари ҳам учрашганмисизлар!

— Аслини олганда-ку, у билан Тошкентда бўлиб ўтган I Халқаро турнирда танишиб қолгандик. Сўнгра бир йил давомида Москвада биргаликда таэквандо маҳорати бўйича халқаро йиғинларда қатнашдик. Лекин мусобақада юзма-юз беллашишга тўғри келмаганди.

— Нима учун Шарқ якка курашларидан айнан таэквандони танлагансиз!

— Менинг назаримда турли-туман ҳайвонлар ҳаракатига тақлид қилувчи у-шу, бироз кўполроқ кўринувчи каратэга қараганда таэквандо инсон табиатига яқинроқ. Ҳаракатлари ҳам гўзал. Заргарнинг меҳнати маҳсулига ўхшайди. Уни бежиз санъатга қиёсламайдилар.

1991 йили Москвадаги марказий жисмоний тарбия институти базасида таэквандо бўйича Халқаро йиғинлар ўтказилди. Унда қатнашган АҚШ, Туркия, Корея спортчилари орасида тошкентлик В. Пак, қашқадарёлик И. Худойқулов ва Насриддин Толиповлар ҳам бор эди. Шарқ яккакураши дунёсининг энг кўзга кўринган вакилларидан бири, 7-дан соҳиби Ли Ен Сокдек устоздан таълим олиш шарафига ҳар ким ҳам муяссар бўлавермайди. Шунинг учун Насриддин ҳеч иккиланмай ўзи таҳсил олаётган Тошкент қурилиш ва меъморлик институтидан бир йиллик таътил олиб (чунки йиғинларнинг 10 ой давом этиши кўзда тутилганди) Москвага кетганди. Таэквандо отаси — генерал Чой Хон Хининг синовларидан муваффақият билан ўтиб, маҳоратини сайқаллаб она шаҳрига қайтиб келди. Афсуски, Тошкентда уни кўнгилхиралик кутиб турарди. Гарчи у институтдан қонуний равишда таътил олиб кетган бўлсада, бугунги кунда тўрт йил таҳсил олган даргоҳида ўқишни давом эттиролмай овораи сарсон бўлиб юрибди. Миллати шарафини жаҳон миқёсидаги мусобақаларда шараф билан ҳимоя қила олган бу йигитчага ўқишни қайтадан тиклашга Тошкент қурилиш ва меъморчилик институти раҳбарлари ёрдам берадилар, деган умиддамиз.

Шуҳрат АРМОН.

* *Ҳайвонот оламида*

ЙЎЛБАРСЛАР ҚАЙҒУСИДА

ТАБИАТШУНОСЛАР ва ўрмончилар 1972 йили Ҳиндистонда жами 1 минг 827 та йўлбарс борлигини қайд этгандилар. Ваҳоланки, асримиз бошида бу ердан бошпана топган чакалакзорлар ҳукмрони салкам 40 минг атрофида эди.

Маҳаллий ва келгинди овчилар дастидан бенгал йўлбарслари ҳавфли ҳалокат остида қолди. Баъзи овчилар тўғридан-тўғри ким ўзарга тушиб, «рекорд» сари интилиб, йўлбарсларнинг бир чеккадан шўрларини қурита бошладилар. Шунингдек, 1953 йили Саргураха исмли бир «овчи-мерган» ўз ҳисобидаги мингинчи йўлбарсни нариги дунёга «кузатгани»ни тантана қилиб, шон-шуҳрат қозонган эди!

Ҳинд табиатшуносларининг таъкидлашларича, бу қирғинбарот нафақат йўлбарсларга, балки тимсоҳларнинг, маймунларнинг ажойиб турларига ҳам хавф солаётгани маълум бўлиб қолган. Бундан ташқари овчиларнинг дастидан сершох буғулар, чиройли оҳулар деярли қирилиб кетган. Ёввойи филлар эса саноқли қолган. Ўттиз йилгача ҳеч ким ҳинд читасининг изини кўролмади. Гужарот штатидаги ўрмонзор Гир массиви — Осиё шери яшайдиган ягона жой ҳисобланади. Баъзи вақтларда мазкур жонивор ҳаммаси бўлиб бир неча ўнтага тушиб қолиб, «ҳайвонлар подишоҳи»нинг бу каби ажойиб тури ҳалокат ёқасига келди.

Ҳиндистон пойтахти Деҳли шаҳридаги табиат музейининг сўнгги залида заминдаги мўъжизавий ҳаёт оламига ва унинг бойликларига дўстона муносабат ҳақида чақириқ бор. Музей кўргазмахоналарида Ҳиндистонда йўқолиб кетаётган йиртқич ҳайвонлар, шу жумладан чита тулупларидан иборат улкан деворий кўргазма, унинг ёнида каттакон кўзгу ҳам осиб қўйилган. Ойна ичида йирик ҳарфлар билан мана шундай деб ёзилган: «Сиз ҳозир табиат муҳитини сақлаб қолувчи ягона тирик жонни кўриб турибсиз — бу сизнинг ўзингиз!»

Турғун ЭРКИНОВ тайёрлади.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ДИҚҚАТ!

Минтақамиз аҳолисининг кўпдан-кўп илтимосларига биноан Тошкент шаҳрида 1992 йил 13 октябрдан 25 октябргача доктор Н. А. Касьяннинг шогирди — ортопедия-травматология соҳасида (артрозлар, сколиозлар, остехондрозлар, шунингдек парапсихология) таниқли мутахассис доцент С. И. Цегельник мануал терапия, биоэнергетика, гипноз муолажаларини ўтказади.

Манзилгоҳ: Волгоград кўчаси, Оперетта театри. Метронинг «Улуғбек» бекати. Автобуслар: 2, 33, 94. Троллейбус: 11, 13. «Оперетта театри» бекати.

Маълумот учун телефон: 77-86-11.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 12. X

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Лола Оқилова рақсга тушади». Фильм-концерт.
8.00 «Тергов давом этади». Бадиий фильм.
9.25 Болалар учун концерт.
10.00 Турк тили.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Электромагнит тўлқинлар.
11.00 «Ер ости бойликлари». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Математика. Мусбат ва манфий сонлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ялқов». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йиллари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти. (рус тилида).
19.20 Тижорат хабарлари.
19.25 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
19.40 «Осиё овози-92» халқаро танлови: учрашувлар, таассуротлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
21.30 Бадиий фильм (Ҳиндистон).
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.25 «Миришкорлар».
20.55 «Суҳбатга чорлаймиз».
21.40 «Лаҳза». Хабарлар.
21.50 «Имконият». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 12.20, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 «Якунлар».
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Телпак». Бадиий фильм.
10.45 «Бир сўзни деб...».
11.15 «Марафон-15».
12.00 Янгиликлар.
12.25 «Масхарабоз».

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Уолт Дисней таништиради...».
17.05 Болалар телевидениеси ассоциацияси. «Мен» студияси. Воронеж шаҳри.
17.35 «Эстон маятниги». Нарва, Кохтла-Ярва шаҳарларидаги рус тилида сўзловчи аҳолининг аҳволи.
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Футбол шарҳи.
18.55 «НЭП».
19.25 «Танур узра юлдузлар ҳам чарақлайди...» Телевизион бадиий фильм премьераси («Тожикфильм»).
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Спорт уик-энди».
21.40 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телефильм премьераси. 3-серия.
«Янги студия» таништиради:
22.10 «Бомонд».
22.25 «Бироқ».
22.35 «Қараяг, ким кетди!..»
23.05 Хабарномалар.
23.40 «Евгеник ва...»
23.50 «Биз».
00.35 «ОБА-НА». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 «XX аср кадрда ва кадр ортида».
9.45 «Сиз яратган боғ».
10.15 Уз ишининг усталари. Композитор Вячеслав Артемов портрети.
11.25 Америка шоирларининг шеърлари.
11.45 «Оқ қарға».
12.30 Мульти-пульти. «Дайди тўтининг қайтиши».
12.40 Кундузги сеанс. «Санта Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 84-серия.
13.30 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».

* * *

15.25 «Бурда моден» таклиф этади...»
15.55 «Калит» кўрсатуви. «Коннетабль тушлари». Ҳужжатли фильм.
16.25 Янгиликлар.
16.40 «Смирновлар оиласи. Бундан буён қандай яшаш керак?». Телефильм (Австрия).
17.25 «Катта давра».
17.45 Мульти-пульти. «Менинг онам — сеҳргар».
17.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 Манзарали фильм.
18.30 Хабарлар.
18.45 Болалар даврасида.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.00 Душанба куни детектив. «Биринчи учрашув — сўнгги учрашув». Бадиий фильм.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.30 «Хонанда».
21.05 «Эртанги кун бугундан бошланади».
21.55 Туркия манзаралари.
22.00 Хабарлар.
22.20 «Эҳ, қўшниси тушмагурлар».
22.45 «Турникет» мусобақалари.
23.30 Аёллар салони.

Сешанба, 13. X

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Алдар Кўса», «Алдар Кўса ва бой». Мультфильмлар.
18.35 «Муниса рақслари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Спортлото».
19.25 Дутор ва танбур тароналари.
19.55 «Нодир китоблар». Адабий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!». Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви.
22.15 XI Тошкент халқаро кинофестивали. «Фестиваль учрашувлари».
23.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
23.30 «Қайнона». Бадиий фильм.
00.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
19.00 «Мусиқали меҳмонхона».
19.40 «Алоқалар ва шартномалар».
20.10 Тижорат канали. «Ўрта Осиё темир йўли: бугун ва эртага».
20.40 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
21.50 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.05 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телефильм. 3-серия.
10.35 «Радуница» ашула-чолғу ансамблининг чиқиши.
10.50 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
11.30 Футбол шарҳи.
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Бальзаминовнинг уйланиши». Телевизион фильм-балет.
13.25 «Икковлон». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
13.55 «Бегона қўнғироқ». Телевизион бадиий фильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 Ишбилармонлар хабарномаси.
15.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Уолт Дисней таништиради...».
17.05 «Бизнинг мусиқий клуб».
17.45 Телефильм.
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради.
19.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.45 «Миниатюра». Мусиқий кўрсатув.
20.00 «Мавзу».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.25 Режиссёр А. Вайда фильмлари. «Мармар одам» (Польша).
24.00 Янгиликлар.
00.40 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 Ҳақиқат онлари. А. Караулов саволларига балерина Нина Ананиашвили жавоб беради.
9.45 Ишдан бўш пайтингизда. «Қўлни бер, дўстим».
10.00 «Америка юлдузлари».
10.30 Вариацияли мавзу. «Мусиқий калейдоскоп».
11.20 Параллеллар. «Маданият орқали тинчликка».
11.35 «Капустин Яр. Йиллар оша нигоҳ».
12.05 Кундузги сеанс. «Тергов». Бадиий фильм.
13.35 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.55 Телебиржа.
16.25 «Бадабоки». Мактабгача ёшдаги болалар учун кўрсатув (Франция).
16.45 Мульти-пульти. «Ҳар оқшом ҳам».
16.55 Янгиликлар.
17.10 Ота-оналар учун эртаклар.
17.40 «Келинг, аниқлаб олайлик».
17.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Амалий санъат». Ҳужжатли фильм.
18.30 Хабарлар.
18.45 Халқ рақслари.
19.00 «Серташвиш оила».
19.30 Хабарлар.
19.50 «Сезам» кўчаси.
20.20 Қўшиқлар китоби.
21.05 «Хазонрезгилик».
21.55 Туркия манзаралари.
22.00 Хабарлар.
22.20 Ҳужжатли фильм.
22.45 «Хонанда».
23.30 Экранда Туркия киноси.

Чоршанба, 14. X

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Томоша». Телефильм.
7.55 «Ажойиб хаёлпараст». Бадиий фильм.
9.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Рўзгор ташвишлари».
10.00 Араб тили.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Биология.
11.00 «Низомиддиновлар оиласи». Болалар учун концерт.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Ботаника.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Алдар Кўса қандай қилиб йўлбарсни лақиллатди!», «Қувноқ алдоқчи». Мультфильмлар.
18.30 «Шаҳрам — болаларга».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 [illegible]
19.45 «Ўзбекистон халқ артисти Насиба Мадраҳимова». Видеофильм премьераси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ҳуқуқимизнинг олий дастури».
21.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.00 Футбол. Осиё кубоги. Ўзбекистон ва Қозоғистон терма жамоалари. «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган).
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Спринт».
19.40 «Шарқ лирикаси».
20.05 «Уй-жойларни хусусийлаштириш — бозор иқтисодиёти талаби».
21.05 «Ишбилармонлар».
21.50 XI Тошкент халқаро кинофестивали. «Фестиваль учрашувлари».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм.
10.05 «Югур-югур». Телефильм премьераси (Пермь).
10.25 Рус мусиқалари саҳифалари.
10.55 Мультфильмлар.
11.20 «Бизнинг мусиқий клуб».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Қуёш болалари». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
13.45 «Ўтган йилги кадриль». Телевизион бадиий фильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Уолт Дисней таништиради...».
17.05 «Қувноқ теплоход». Нижний Новгороддан кўрсатилади.
17.20 Мароқли саёҳат. «Рейс-9:10» (Испания).
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради.
18.50 «Ҳарбий ревю».
19.20 «Останкино» хит-паради.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.20 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Савой». Бадиий фильм.
22.45 «Манбалар» туркумидан телефильм премьераси (Красноярск).
23.10 Футбол. Жаҳон чемпионатининг саралаш матчи. Россия — Исландия терма командалари. В. И. Ленин номли Марказий ўйингоҳдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 Ватаним менинг. «Рязань таассуротлари».
9.50 Мульти-пульти. «Қаердасан, тулпорим?».
10.00 Параллеллар. «Меҳр-шафқат даври».
11.00 «Чашмалар».
11.30 Ретро. Т. Миансарова куйлайди.
12.00 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
12.45 «ОЗ» кўрсатуви.
13.15 «Мен — отилган ёйман». «Яшиллар» ҳаракати ҳақида.
13.35 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.35 Ишбилармонлар олами ҳафта давомида.
15.50 Эълонлар.
15.55 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.40 «Ютқазишсиз ўйин».
17.25 Янгиликлар.
17.40 Мульти-пульти. «Баджаҳл мушук», «Оқ майса».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Мемнуне миллиардер».
18.30 Хабарлар.
18.45 Болалар даврасида.
18.50 «Қора денгиз». Ҳужжатли фильм.
19.30 Хабарлар.
19.50 «Сезам» кўчаси.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 Криминал хабарлар экрани.
20.10 Камера ўтмишни тадқиқ этади. «Ракета инқирози». Ҳужжатли фильм. 1-серия.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Видеофильм.
22.00 Хабарлар.
22.20 «Умид таксиси». Видеофильм.
22.50 «Бизнинг қўшиқлар».

Пайшанба, 15. X

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Зарипов чавандозлари». Телефильм.
7.55 «Митти қочоқ». Бадиий фильм.
9.35 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.
10.05 «Фитрат». Телефильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ботаника. Ҳужайраларнинг ўсиши ва бўлиниши.
11.00 «Қўшиқларинг барҳаёт бўлсин». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Акаиро». Мультфильм.
18.30 «Алифбо сабоқлари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Чорвадор».
19.50 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 XI Тошкент халқаро кинофестивали. «Фестиваль учрашувлари».
22.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.45 «Туш ўнгидан келди ёки чемодан». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Бумеранг». Экология кундалиги.
19.40 Мусиқали дақиқалар.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.05 Мультфильмлар.
10.55 Н. Будашкин номли рус халқ чолғулари ансамблининг концерти. Читадан кўрсатилади.
11.20 «Ворис йўқ». Телефильм.
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Қуёш болалари». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
13.45 «Тор доира». Телевизион бадиий фильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Уолт Дисней таништиради...».
17.05 «Хонатлас». Телефильм премьераси (Тошкент).
17.15 «Олеся ва компания». Болалар учун кўрсатув.
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.10 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Тасвирдаги сурат». Е. Гайдар ва унинг командаси.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Кинопанорама».
22.35 «Қора қути».
23.10 «Бу жозибали рақс».
00.05 Янгиликлар.
00.40 «Видеодром».

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 Камера ўтмишни тадқиқ этади. «Ракета инқирози». Ҳужжатли фильм. 1-серия.
9.40 Мульти-пульти. «Қизил денгизни ким бўяб қўйди?».
9.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
10.05 «Экзотика».
11.05 «Тоғлардан ҳам яхши жой фақат тоғ бўлади» (Пятигорск шаҳри).
11.50 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 85 ва 86-сериялар.
13.30 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.30 «Бизнес — янги номлар».
15.45 «Рост» студияси. «Мурзилка» байрами». 1-қисм.
16.15 Янгиликлар.
16.30 Трансросэфир. «Хусусийлаштириш панорамаси».
17.15 Шундай яшаяпмиз. «Ёпиқ шаҳар».
17.45 «Ҳар бир кун байрам».
17.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 Ёшлар.
18.30 Хабарлар.
18.45 «Ислом маданият ёдгорликларида».
19.30 Хабарлар.
19.50 «Сезам» кўчаси.
20.20 «Дагарджик». Дам олиш кўрсатуви.
21.10 «Катта опа». Видеофильм.
21.55 Манзарали фильм.
22.00 Хабарлар.
22.10 Спорт.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.10 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
23.40 Махсус тижорат хабарномаси.
23.50 Катталар учун мультфильм.
24.00 «Ватаним менинг».

Жума, 16. X

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қалдирғоч». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
8.05 «Кузги марафон». Бадиий фильм.
9.40 Болалар учун. «Шаҳрихон гуллари».
10.30 Инглиз тили.
11.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Вася ва овчи мушук ҳақида», «Тиканак пўстинли чўчқа боласи». Мультфильмлар.
18.30 «Шоличилик истиқболи».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Эл фарзанди». Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллигига.
19.50 «Ўзбекистон боғлари». Телефильм.
20.00 «Машина терими тажрибасидан».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!». Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви.
21.45 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.15 «Йўқолсин севги фронтидаги чайқовчилик». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
БИШКЕК КЎРСАТАДИ

18.05 «Фазовий келгиндилар». Мультфильм.
18.25 «Байкем, Эжем жана биз».
18.40 «Қайноқ қалб оҳанглари». Ҳужжатли телефильм.
19.30 «Ала-Тоо».
19.50 «Мончиктештируунун журушу қандай!»
20.15 Катталар учун мультфильм.
20.20 «Қирғиз санъати кишилари». Қирғизистон Республикаси халқ артисти К. Карасартов.
21.40 «Ала-Тоо».
21.50 «Назар» (эълонлар, билдирувлар).

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.05 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.55 В. Готовцева куйлайди.
11.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Қувноқ бўйдоқлар». Бадиий фильм (Хитой).
13.45 «Мен кутаман...». Телевизион бадиий фильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 «Ён дафтар».
16.10 «Уолт Дисней таништиради...».
17.00 «Марказ».
17.40 «Шеърият альбоми». Д. Веневитинов.
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Ҳар бир киши ўзи ҳақида».
18.35 «Қўриқчи». Мультфильм.
18.50 «Инсон ва қонун».
19.20 «Ҳамжиҳатлик йўли».
19.50 «Мўъжизалар майдони».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Детективлар клуби»да. Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Отчопар». Бадиий фильм (Одесса киностудияси).
22.55 «Олдиндан сезиш». Телефильм премьераси (Санкт-Петербург).
«ВИД» таништиради:
23.10 «Сиёсий бюро».
23.45 «Музобоз».
01.00 «МТВ». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 Россия қобусномаси.
9.50 Ишдан бўш пайтингизда.
10.05 «Оқ қарға».
10.50 «Околесица» кабареси.
11.50 В. Лебедевнинг «Учрашув» фильми премьераси.
12.45 Кундузги сеанс. «Санта Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 87-серия.
13.35 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.10 Телебиржа.
15.40 «Рост» студияси. «Мурзилка» байрами». 2-қисм.
16.10 Янгиликлар.
16.25 «Келинг, аниқлаб олайлик».
16.40 «М-трест».
16.55 Жума кунлари Уолт Дисней. «Биг Фут». Бадиий фильм. 1-серия.
17.45 «Ҳар бир кун байрам».
17.55 Эълонлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 Осиё тароналари.
18.30 Хабарлар.
18.45 Халқ рақслари.
19.00 «Урта Осиё». Ҳужжатли фильм.
19.30 Хабарлар.
19.45 «Сезам» кўчаси.
20.15 «Хонанда».
21.45 Туркия манзаралари.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.25 Спорт кўрсатуви.
22.30 Кечки салон.
24.00 «Чақана киши эмас».
00.25 Россия Конституцион суди залидан.
00.55 «Экзотика».

Шанба, 17. X

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Ёнар тоғ хазинаси». Бадиий фильм.
9.15 «Шоҳруҳ клуби».
9.45 «Олтин япроқ». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Неъмат Дўстхўжаев.
10.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иш билганга—минг танга».
11.30 Телефильм.
12.00 «Дўстлик» студияси кўрсатади. «Замандас» (қозоқ тилида).
13.00 Тижорат канали. «Танишинг: «Диалог интернейшнл».
13.20 «Сирли сандиқ». Йўлдош Охунбобоев номидаги Республика ёш томошабинлар театрининг спектакли.

* * *

18.00 «Сенимн, шошмай тур». Мультфильм.
18.15 Усмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Мерос. «Баёт».
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Ҳуқуқимизнинг олий дастури».
21.30 Нодира таваллудининг 200 йиллигига. «Тановор» рақс ансамбли ижросида «Нодира» спектакли премьераси.
22.05 «Бу ерда бегоналар юрмайди». Бадиий фильм.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

6.40, 15.20, 00.40 — Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Спорт-имконият».
9.00 «Марафон-15» — кичкинтойларга».
9.25 «Ўз-ўзингга мадад бер».
9.55 «Саҳнанинг орқа томонидан. Табассум билан».
10.15 «Мўъжизасиз мўъжизалар».
10.45 «Ксениянинг мактублари». Телефильм премьераси.
11.35 Ёдда қолган фильмлар. «Румянцев иши». Бадиий фильм («Ленфильм», 1955 й.).
13.25 «Мусиқий дўкон».
13.55 «Колима. Урушдан кейинги уруш». Телефильм премьераси. 3-фильм.
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Никитанинг болалиги». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Биринчи муҳаббат» туркумидан (Болалар ва ўсмирлар телефильмлари студияси, «Экран» ижодий уюшмаси).
16.35 «Қизил квадрат».
17.15 «Лайлак ҳақида эртак». Мультфильм.
17.25 «Қувонч ва умид уйи» телемарафони. Олмаотадан репортаж.
17.45 «Енотлар». Кўп серияли мультфильм.
18.10 Москва Давлат академик симфоник оркестрининг концерти. Дирижер — П. Коган.
18.55 «Фил ва кўпикча». Мультфильм.
19.05 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Тирранча». Бадиий фильм (Одесса киностудияси).
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.20 Аншлаг. Аншлаг. «Бахмал куз».
22.50 «Қувонч ва умид уйи» телемарафони. Олмаотадан репортаж.
23.10 «Анне Вески — Москвада».
00.05 Янгиликлар.
00.45 Охирги киносеанс. «Пришвиннинг қоғоз кўзлари». Бадиий фильм («Ленфильм»).

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Ҳужжатли панорама.
9.15 Виолончелда Б. Пергаменшчиков чалади.
9.30 «Хулқ-атвор».
10.00 «Плюс ўн бир» видеоканали.
11.30 Кундузги сеанс. «Мария, Мирабела». Бадиий фильм.
12.35 «Кузирхоним».

*

13.05 — 16.00
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
«Безнен мирас» (татар тилида).
«Чисен» (корейс тилида).
«Қизиқувчилар оламида».
«Поляклар меҳмонхонаси».
«Интерспорт».

*

16.00 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
16.55 «Билл Грэм билан суҳбат».
17.25 Спорт кўрсатуви.
17.30 «К-2» таништиради: «Абзац».
18.00 Хабарлар.
18.20 «Ҳар бир кун байрам».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.30 Хабарлар.
18.45 «Хонанда».
19.30 Хабарлар.
19.45 «Сезам» кўчаси.
20.15 «Тоғ сўқмоқларида». Ҳужжатли фильм.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 «Моҳир сузувчи». Бадиий фильм.
21.55 Эълонлар.
22.00 Хабарлар.
22.25 «Шчеликов ҳақида меҳр-муҳаббат ва ташвиш билан».
22.45 «Ассорти».
23.15 «А» кўрсатуви.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.35 Экранда Туркия киноси.

Якшанба, 18. X

● ЎзТВ I

7.00 Хужжатли фильмлар экрани.

*

8.00 «Нодир шахс». Бадиий фильм.
9.20 Спорт кўрсатувлари: 1. Ёш полвонлар мактаби. 2. «Ўзбекистон спорти».
10.20 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
11.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Яшил чироқ».
12.00 Рамз Бобожон, Фарҳод Олимов. «Юсуф ва Зулайҳо». Муқимий номидаги мусиқий театр спектакли.

* * *

18.00 «Сенимн, шошмай тур!». Мультфильм.
18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Катталар учун мультфильм.
19.40 «Хўжа Насриддиннинг кулгиси».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!». Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви.
22.00 «Холодильникда биров бор». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
БИШКЕК КЎРСАТАДИ

9.05—12.00 Қирғизистон телевидениесининг болалар студияси кўрсатади. Программада: «Мезгилбектин», «Баластан», «Ҳамма, ҳаммага хайрли кун!», Бадиий фильм, мультфильм.

* * *

18.05 «Ҳамма учун уй». Мультфильм.
18.30 «Новинки» киноклуби (рус тилида).
19.30 «Ала-Тоо».
19.50 «Элет эстрадаси». «Арашан» ансамблининг концерти.
20.25 «Залкар драматург». Қирғизистон Республикаси халқ ёзувчиси Т. Абдимўминов.

● «ОРБИТА IV»

6.20, 15.15, 00.40 — Кўрсатувлар тартиби.
6.25 «Руҳни чиниқтириш».
7.25 «Эрта саҳарлаб».
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Спортлото» тиражи.
8.45 «Винтик ва Шпунтик — қувноқ усталар». Мультфильм.
9.05 «Хива нақшлари» ўзбек фольклор ансамблининг концерти.
9.30 «Димковода баҳор». Телефильм премьераси.
9.45 «Алешанинг эртаклари». Мультфильм.
9.55 «Тонг юлдузи».
10.45 «Пи» белгиси билан».
11.35 Янги авлод танлайди.
12.25 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси. 14-серия.
12.50 Шоир Л. Ошаниннинг юбилей концерти.
14.10 «Волхонкадаги уй». Кўп серияли телефильм премьераси. 1-фильм.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Саёҳатчилар клуби».
16.10 «Кичкинтой ёнот». Мультфильм.
16.20 «Крокодил»—70 ёшда».
17.20 Эфирда бевосита мулоқот.
18.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.40 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.55 «Уолт Дисней таништиради...»
19.45 «Россия тароналари» телерадиотанловининг совриндори Л. Николаева куйлайди.

Якшанба кинокўрсатуви

20.00 Кино янгиликлари.
20.20 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Бош инспектор». Бадиий фильм (АҚШ).

*

22.00 «Якунлар».
22.45 «Телелоция».
23.00 «Парадиз-коктейль». В. Леонтьев иштирокида.
24.00 Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 «Ибодатхона томон йўл».
8.50 Мульти-пульти. «Икки рицарь».

*

9.00 — 10.15
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
«Қудратимиз — дўстликда».
«Умид» (уйғур тилида).

*

10.15 «Қироллликдаги саргузашт». Қўғирчоқ мультфильм. 8-серия.
10.45 «Ати-бати...».
11.15 Телекроссворд.
11.45 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Севишганлар». Бадиий фильм.
13.05 «Калит» кўрсатуви. «1812 йил момақалдироғи». 8-фильм.
13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 «Лого» телеўйини.
14.25 «Доразмон». Мультфильм премьераси. 6-серия.

*

14.40 — 16.15
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
Телевернисаж.
«Қардошлик оҳанглари».
«Ҳамкорлик» кўрсатуви.

*

16.15 «Познер ва Донахью».
16.45 «Ҳайвонот оламида».
17.45 Спорт кўрсатуви.
17.50 «Ҳар бир кун байрам».
18.00 Хабарлар.
18.20 Параллеллар. «Маданият орқали тинчликка».

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.30 Хабарлар.
18.45 «Хонанда».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Голливуд классик фильмлари фестивали. «Алвидо, қирол».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Контрастлар».
21.40 Парламент хабарномаси.
21.55 Эълонлар.
22.00 Хабарлар.
22.25 «Маски-шоу».

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 9 октябрь сонидан олинди.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона —32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.

Нашр кўрсаткичи 64690 • Босмага бериш вақти 11.30 • Босмага берилди 11.40. • Буюртма Г—345 • 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10